ANUL I No. 7 — *Ediția ântêia 10 bani numĕrul* — DUMINECA 24 NOEMBRE 1885

GRIGORE G. PEUCESCU
Director politic

ABONAMENTE:
In țară 1 an 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei
In străinătate 1 an 50 lei, 6 luni 25 lei

REDACȚIA
No. 3. — Piața Episcopiei. — No. 3.

EPOCA

APARE IN TOTE ZILELE

BARBU STEF. DE LA VRANCEA
Prim-redactor

ANUNCIURI:
anunciuri pe pagina a patra linia 30 bani. anunciuri și reclame pe pagina III 2 lei linia

ADMINISTRAȚIA
No. 3. — Piața Episcopiei. — No. 3.

PROGRAMUL
PARTIDULUI LIBERAL-NAȚIONAL

IN REGE SE LOVIM!

Iacă un îndemn care ne vine din tóte părțile. Este înțelept, este bine să'l urmăm?

Știm cu toții că ceea-ce a îngenunchiat țările române, ceea-ce ne-a adus de fapt, dacă nu de drept, supt dominațiunea străină, sunt, fără îndoială, desele schimbări de domnii.

Știm cu toții că certele pentru domnie aduceau atâtea ure, atâta înverșunare, în cât candidații de domni, orbiți de dorința de a'și resbuna saŭ de a isbuti, nu se îndoiaŭ de a alerga la ajutorul puterilor vecine în contra țerii lor.

Și că tocmai de aceea, când românii deschiseră ochii la o nouă viață, una din cele dintâi dorințe ce manifestară fu de a avea o domnie ereditară.

Nu sunt 20 ani de când avem dinastia ce am dorit și de acum să dorim o schimbare?

Cum am ajuns la atâta uitare? De unde vine acéstă atâtare a spiritelor?

Lucrul se esplică prin cele petrecute în anii din urmă.

D-nu Brătianu și amici săi, pe când eraŭ în opositiune, aŭ căutat să ne convingă pe toți, că M. S. Regele nu venise în țară de cât ca să se îmbogățéscă pe sine și să'și îmbogățéscă pe ai săi.

Ne aducem cu toții aminte cum acestă tesă se demonstra, cu ocasiunea lui Strusberg mai ales, atât prin ziarele serióse ale partidului, cât și prin ziarele glumețe și prin cântece, carî mergiaŭ din gură în gură.

Un alt amic al d-lui Brătianu, nu știŭ d-nu Sturza saŭ altul, căci chestiunea nu e lămurită, ascuns supt pseudonimul «Erdmann de Hahn,» a căutat să dovedéscă încă, că M. S. Regele nu este aci de cât un trimis al Prusiei; în acea carte se numea «un spion prusian,»

Credeaŭ d-nii Brătianu și Sturdza ceea-ce diceaŭ; nu știm; dar știm că mulți 'i-aŭ creḑut! N'am audit pe d. Câmpineanu dicênd, sub impresia acestor calomnii, că este un abis între țară și domn, și inflăcărat de aceste idei, nu s'a proclamat d. Candiano președinte al republicei de la Ploiești?

Și daca ómeni ca d. Câmpineanu și Candiano aŭ creḑut ceea-ce spunea d. I. Brătianu și amici sei, cum să ne îndoim că mulți alții nu vor fi căḑut victime acestor calomnii răspândite cu atâta măestrie și cu atâta stăruință?

Iaca ce a făcut d. Brătianu și amicii sei în opositie, și, de când sunt la guvern, se pare că și-a luat misiunea de a dovedi, prin fapte, ceea-ce nu arătase, în opositie, de cât prin vorbe.

Căci cum am putea să explicăm altfel, atâtea și atâtea lucruri cărora domeniul corónei le-a pus vîrf? Este articol categoric în constituție ca lista civilă să fixeze odată pentru tótă durata unei domnii. M. S. Regele a jurat că va păzi constituția—și d. Brătianu mărește lista civilă instituind domenul corónei! ba face și o scrisóre din partea M. S. Regelui prin care mulțumește pentru acéstă nelegiuire!

Nu este așa că, cu nimic, n'ar fi putut d. Brătianu să dovedéscă mai bine, ceea-ce a susținut în opositie, că adică M. S. Regele n'are alt sentiment în sufletul seŭ regal de cât de a se îmbogăți?

Afară de acésta, când se discuta în Camera rescumpărarea atât de păgubitóre a căilor ferate Strusberg, guvernul nu s'a sfiit a declara în Corpurile legiuitóre că rescumpărarea trebuia să se facă, căci așa voește guvernul prusian, și, de câte orî se ivește câte o chestiune internațională, de câte orî se nasc temeri, d. Brătianu, cu multă ostentație, dă fuga la Berlin, ca să ia instrucții.

Nu este așa că, cu nimic nu póte dovedi mai bine țărei ceea-ce a susținut d. Sturdza. Erdman de Hahn, în opositie, că guvernul M. S. Regelui nu are altă misiune de cât a îndeplini ordinele Prusiei?

Cum dar, după tóte acestea, să ne mirăm că ideile propagate de d. Brătianu și amicii sei în opositie, și dovedite prin fapte ale dênșilor la guvern, cum să ne mirăm ca aceste idei aŭ consistența în țară, că mulți le cred adevĕrate, și din tóte acestea, privesc pe M. S. Regele ca pe un funcționar prusian care a venit aicî să îndeplinéscă ordinile guvernului seŭ, și până una alta, caută să'și facă samarul?

Și este natural ca toți acestia numai stimă și devotament să nu aibă pentru Suveran.

Iacă cum se esplică acest strigăt ce se repeta de pretutindenea: «In rege să lovim!»

Dar dacă sunt cuvinte puternice care esplică atitarea spiritelor contră Suveranului, se vedem dacă aceste cuvinte sunt fundate; și dacă acésta atitare nu provine numai și numai din modul cum i-a plăcut d-lui I. Brătianu să arate pre M. S. țărei.

Cea ce este siger este că M. S. Regele nu se arăta ast-fel supt guvernul conservator condus de D. Lascar Catargiu.

Ne aducem aminte ca și supt guvernul Catargiu s'a ivit chestiunea de apanagiu. Era vorbă să se dea un mic domen M. S. Reginei, de curênd venită, cu ale cărui venituri să'și pótă satisface înaltele sale aspirațiuni de a crea în țară un curent literar, și sentimentele sale de generositate.

Ei bine, după propunerea câtor-va deputați, Camera a votat proiectul de lege!

Cum s'a purtat atunci M. S. Regele? M. S., audind că s'aŭ ridicat óre-care murmure — și ce eraŭ acele murmure față cu protestarea țărei întregi contra domenului cusónei? — M. S. a declarat că lista civilă este de ajuns și pentru Regina, și d. L. Catargiu, în numele M. S. a mulțămit Camerei pentru darul ce oferea Regelui, și a refusat!

M. S. s'a arĕtat cu acea ocasiă desinteresat.

Asemenea toți ne aducem aminte că rescumpărarea căilor ferate Strusberg s'a tratat și sub guvernul conservator și proectul a căḑut cu tóte că se știa că rescumpărarea era recomandată de guvernul german!

Și în această ocasie, M. S. s'a arĕtat bun român.

Alt-fel dar, era M. S. Regele sub guvernul conservator și alt-fel s'a făcut sub guvernul d-lui Brătianu.

Și nimic nu e mai natural.

Intr'o monarchie constituțională, regele neputând lucra și neputând vorbi de cât prin organul guvernului, el se arĕta neapărat cum este guvernul prin care lucrează și prin care vorbește.

Evenimentele ce se pregătesc în țară, ne daŭ cea mai bună ocasiune ca să vedem daca M. S. Regele voește să fie așa cum l'a înfățișat țărei d. I. C. Brătianu, saŭ așa cum am dori și cum ar trebui să fie pentru binele țĕri și pentru gloria Maj. Sale.

Gr. G. Peucescu.

Depeșile Agenției „Havas"

Petersburg, 4 Decembre.—La o intrunire a societatei slave de bine-facere la care asistaŭ generalii Ignatieff și Tchernaieff s'aŭ adoptat mĕsuri pentru a veni în ajutorul victimelor resboiului din peninsula Balcanică.

Presidentul, generalul Durnowo, a deplâns acest resboiŭ fraticid și a citit ordinul de zi al Țarului zicênd că cuvintele Țarului deschid Rusiei o eră noua.

PROGRAMUL
Partidului național-liberal

Inainte ca opositia coalisată să'și publice manifestul seŭ, partidul liberal-național își publică astă-zî programul.

Ne grăbim, decî a reproduce acest important document.

Programul liberalilor-naționali începe printr'o critica înverșunată și legitimă, ridicată contra guvernului d-lui Ion Brătianu. Acest om care a ametit tara cu făgăduieli, care i-a mângâiat speranța prin cuvinte amăgitoare, ignorant și trădător al tuturor datorielor, 'și sfâsie cu mâna lui chiar manifestele d'odinioară, calcă jurămintele sfinte făcute înaintea țărei și nu se sfiește d'a admite ca singura conduită politică: *apostasia*.

Ion Brătianu este acela care în zece ani a zdrobit cea din urmă încercare de politica românească. Strĕinu s'a pus talpa în mima țĕrei. Ministrii, cu Ion Brătianu în frunte, și pun cenușă în cap și îngenuchiă în fața presiunilor din afara.

Economicește aŭ adus țara la sapa de lemn. A distrus exportul; aŭ înăsprit raporturile comerciale cu națiunile carî ne eraŭ bine-voitóre; țăranii nu mai aŭ cu ce sparge pământul și numai aŭ mâna de bóbe s'o dea ogórelor: și tóte legile cu carî să îndeletnicesc nu sunt de cât niște mijloce d'a ascunde ignoranta lor și sărăcia brutală a țĕrei.

Și acest prim-ministru care a mințit lumei cu șiretul titlu de liberal a concentrat în mâna sa întrega putere, furând drepturile celor l'alți miniștri, nimicind ori-ce inițiativă a Prefecților și a primarilor; când însă rĕmâne vorba pe justiție ordinile ministrilor și ale prefecților se tórnă în formă de sentințe.

In armată bunul plac și prigonirea a devenit lege: dovadă permutările și înaintările făcute în folosul clicei de la putere, și s'a uitat meritul, și s'a insultat până și ranele eroilor care 'și-au vărsat sângele pentru camin sub malurile Plevnei.

Banca este o monstruositate financiară; impositele grele altă-dată aŭ devenit zdrobitóre sub domnia vitregă a d-lui Ion Brătianu. Datoria publică ne mâna cu pași siguri spre faliment. In alegeri vointa națiunii e năbușită, amerintarea, bătaia și crima fiind mijlocele electorale ale guvernului actual. In cele din urmă, pentru ca d. Ion Bratianu să rupă ori-ce frîŭ față de acéstă țara care s'a lăsat a fi amăgită, exilul amenință pe ori-ce bun român care ar îndrăzni să dea alarma de rușinea și lihneala în care ne-a adus guvernul falșilor liberali.

După acésta critică a guvernului programul liberalilor-nationali continuă:

Până aci! Nu acest guvern călcător principiilor scrise pe drapelul partidului liberal, sperjur promisiunilor date și îndatoririlor luate înaintea națiunei când a pus mâna pe putere, numai național, numai liberal nu se póte califica: căci faptele sale nenaționale sunt, neliberale sunt!

Partidul liberal național rumpe dar pentru tot d'auna cu D. Ion Brătianu și cu colectivitatea sa: partidul liberal național ia îndatorirea înaintea națiunei de a pune tótă inteligența sa și tótă energia sa, de a întrebuința tóte mijlócele pe care constituțiunea le dă cetățenilor, pentru a salva națiunea și libertatea, prin răsturnarea acestui guvern! Da, o afirmăm, daca va mai dura acest guvern, faptele, deprinderile și nelegiuirile sale vor înrîuri asupra însuși moravurilor acestei națiuni iubitóre de ordine, de progres și, mai presus de tóte, de legalitate. Da, daca acest guvern va continua a mai conduce destinatele acestei țări, el va sălbăticî moravurile, și cruzimea va schimba caracterul acestei națiuni pacinice și blânde?

Este mai mult de cât timp, ca toți liberalii din tóte unghiurile țĕrii să ne dăm o mână frățéscă și să ne strângem împrejurul vechiului și gloriosului drapel, sub care aŭ combătut două generațiuni, pentru a fonda statul modern al României, pentru a moralisa societatea Română.

Datoria resturnării guvernului actual revine mai cu deosebire partidului liberal, pentru că în urma luptelor acestuia de la 1870 până la 1876 și a sacrificiilor lui, pe umerile acestuia el s'a urcat la putere; și dar mai înainte de toți partidul liberal are dreptul de a întreba pre Ión Brătianu ce a făcut cu rodul ostenelilor și luptelor nóstre, cu drepturile națiunei, cu libertățile cetățenești, a căror apărare 'i-a fost încredințată?

Ținându-se dar sus drapelul, nerenegând nicî unul din principiile pre care le am profesat și susținut de la 1848 în cóce, noi astă-zî intrăm în lupta legală, dar francă și energică în contra regimului personal și dictatorial, în contra regimului bunului plac, prin care primul ministru actual a înlocuit regimul constituțional. Invităm la acéstă luptă în contra răului, pre tóte partidele, pre tóte grupurile, pre toți ómenii de bine, cari, ca și liberalii, se îngrijesc de calea anti-constituțională, arbitrară, funestă în care a intrat și se menține guvernul actual. Invităm în acéstă luptă pre toți aceia cari sînt românește, și sunt prin urmare îngrijiți de cataclismul ce amenință însuși viitorul națiunei române.

Să rupem odată cu trecutul de urî și persecuțiuni; viitórele majorități parlamentare să nu mai sdrobéscă minoritățile; să aibă și acestea dreptul de a fi representante în viitórele camere, dreptul de a fi ascultate și respectate vocea și opiniunea lor.

Numai ast-fel țara va avea legi drepte și bine-făcătóre. Numai ast-fel vom închide în România regimul arbitrarului, numai ast-fel, niminea în țara nóstră bine-cuvântată de Dumnezeŭ, nu va mai avea dreptul de a striga, *Vae Victis* (vaî celor biruiți).

Enumerând abaterile guvernului d-lui Ión Brătianu, călcarea în picióre a promisiunilor ce el a făcut națiunei la intrarea sa la putere, prin însuși acésta noi am făcut programul nostru cu care intrăm în luptă, spre a resturna pre ceî ce l'aŭ călcat și spre a pune în locu'î un alt guvern care să dea țărei ceea ce acest program îi promite și îi închezeșuește. Acest program îl resumăm în următórele:

1) Voim și vom stărui a da României un guvern care și în năuntru și în afară să pună mai pre sus de tóte voința națiunei, drepturile și interesele ei.

2) In deafară voim o politică românéscă; repudiăm ori-ce politică de aventure, ținem a trăi bine cu tóte statele, cu tóte națiunile. Nu înțelegem a ne amesteca în afacerile lor interne, dar reclamăm același neamestec al străinilo în afacerile nóstre proprii. Vom apăra cu energie în contra oricui întegritatea otarelor nóstre și independința statului aomân în tótă deplinătatea sa. Ca și în 1875, și încă mai mult de cât în 1875, reclamăm o deplină independință în dirigerea și îndestularea intereselor nóstre economice. Nu înțelegem prin concesiuni saŭ prin aservirea țĕrii pe terenul economic să cumpărăm sprijinul politic al cutăria saŭ cutăria putere străină. Revendicăm pentru națiune, pentru representațiunea ei, dreptul de a controla afacerile esterióre ca și cele interióre ale României.

Nu permitem și nu vom permite nimenui ca să conducă politica nóstră externă în deafară de voința și controlul națiunii.

3) După îndelungate lupte, după nenumĕrate sacrificii, după șiróe de sânge vărsate în ultimul resbel, România a ajuns a ocupa locul ce i se cuvine între națiunile libere și civilisate. Marea cestiune socială, a desființărei clăcei, și a constituirei proprietății mici, est resolvată. Nici o reformă socială, nu mai póte provoca

www.dacoromanica.ro

soluțiuni violente. Voim prin urmare, ca numai națiunea, rostindu-se prin libere alegeri, să facă și să desfacă guvernele. Voim dar un minister expresiune a voinței națiunei.

Condamnăm acele formări și desfaceri de ministere unele și altele provocate în deafară de motive constitutionale. Stigmatisăm acele pretinse demisionări, acele pretinse formări de așa dise nouĕ cabinete, adevĕrate parodii ale regimului parlamentar, la care anual dă loc eșirea d-lui I. Brătianu pe o ușă și intrarea sa în aceiași di pe altă ușă !

Dorim un adevĕrat consiliŭ de miniștri, constituțional și parlamentar, uniți prin aceleași vederi guvernamentale, dar compus de membri avĕnd fie-care independința cugetărei și libertatea acțiunei. Voim ca în capul fie-cărui departament țĕra să aibă adevĕrați miniștri secretari de stat, ca ei în sfera ambițiunilor lor să pótă administra in tótă independința rĕspunderii lor constituționale. Nu înțelegem și nu putem primi ca consiliŭ de miniștri constituțional și parlamentar, acest simulacru de consiliŭ, unde numai primul ministru vorbește și otărește ; nu considerăm ca miniștri constituționali șefii departamentelor cari funcționézĕ numai după ordinile și bunul plac al capului cabinetului, desbrăcați de inițiativă, de acțiune și de independință. Mai pre sus de tóte repudiăm concentrarea tutulor puterilor statului în mâinele unui singur om, devenit ast-fel dictator. Un asemenea regim se póte numi khedivat, viziriat, dar numai minister constituțional și parlamentar nu póte fi calificat.

4) Voim aplicarea prescripțiunilor sincere ale Constituțiunei din 1866. Voim legi speciale pentru garantarea libertăței individuale, a libertăței constiinței, a libertăței presei, a respectului domiciliului, a libertăței întrunirilor, și prescriere de penalități pentru orĭ-cine le-ar călca.

6) Intre reformele ce sunt de făcut punem în întâia linie ridicarea morală și materială a claselor muncitóre. Voim ca aceste să fie la nivelul ce trebue să aibă temelia statului.

Partidul liberal fiind eminamente partidul progresului, de mai nainte ne însușim tóte acele instituțiuni, tóte acele îmbunătățiri pre cari cugetătorii, pre cari sciința practică, pre cari națiunile înaintate în civilisațiune le-aŭ adoptat saŭ le vor adopta ca menite a ridica și a asigura buna stare morală și materială a populațiunilor nóstre.

6) Voim reformarea sistemului vicios al impositelor. Voim ușurarea sarcinelor care apasă asupra proprietății rurale, cel întâiŭ factor al avuției unei țĕri eminamente agricolă. Aceiași ușurare, saŭ mai bine dicĕnd, scutire de dări directe o reclamăm pentru clasele muncitóre cari drept proprietate n'aŭ de cât brațele lor. Reformarea dărilor a mĕsurat cu știința modernă și cu experiența câștigată, va putea fără greutate umple neajunsurile ce ușurările de mai sus ar produce în veniturile statului.

Cu reforma impositelor reclamăm imperios reducerea cheltuelilor netrebnice și neproducătóre, stingerea sinecurelor, secarea plăgei funcționarismului, stîrpirea reală a cumulului. Ca compensațiune voim a se asigura sórta funcționarilor tutulor serviciuilor publice, prin o anume lege care să'i sustragă arbitrarului și nedreptelor destituiri din partea superiorilor lor, regulând numirea, înaintarea și stabilitatea functionarilor din tóte ramurile administrațiunei publice.

Intelegem ca sórta vechilor servitori ai Statului să fie asigurată printr'o mai justă și mai ecuitabilă lege de pensiuni.

7) Voim îmbunătățirea administrațiunei publice carĭ astă-zi este o adevĕrată destrăbălare. Este, trebue a fi realțată la nivelul unei națiuni și societăți în cale de progres. Voim dar o administrațiune luminată, activă, avĕnd conștiință de misiunea sa. Cerem mai cu deosebire o reformă radicală în administrațiunea provincială și în procedimentele autorităților administrative subalterne. Cerem esclu derea politicei și a prigonirilor personale pentru opiniuni publice din catechismul și deprinderile agenților administrativi, superiori și inferiori. Cerem ca administrațiunea să fie pentru toți fiĭ și locitorii țĕrei aceiași, bună, protectóre și nepărtinitóre.

3) Suntem pentru o descentralisare adevĕrată și eficace. Sub nume de descentralisare înțelegem a retrage din mâinile puterei centrale, interesele locale și individuale care 'și póte găsi îndestularea lor la fața locului, prin autoritățile locale. Sub nume de descentralisare înțelegem autonomia județelor și comunelor în tot ce se atinge de buna lor stare. Puterii executive centrale și representanților ei prin județ și în deosebi prefecților nu înțelegem a lăsa, în județe și comune, altă sferă de acțiune de cât a se ocupa de afacerile generale carĭ privesc pre stat, de cât de a priveghia ca lucrările și decisiunile autorităților elective locale să nu lovéscă în interesele și drepturile statului, să nu păsĕscă peste sfera lor de acțiune determinată prin legile țĕrei : Voim reforma legii comunale mai ales în vederea constituirii comunei rurale și a regulării atribuțiilor primarului comunei rurale. Acesta a ajuns a fi numai un agent al puterei esecutive, când el trebue, mai 'nainte de tóte, să fie un magistrat municipal, capul comunei, ocupându-se în special de afacerile ei ! Voim dar întinderea atribuțiunilor sale municipale și restrângerea sarcinelor sale de funcționar al statului.

Numai ast-fel vom reînvia viața municipală, și cetățenii independenți devotați binelui public și locului n sterii lor, se vor otărî a se apropia din nou de urna electorală, și ast-fel vor da țĕrei consilii județiane și comunale la mălțimea misiunei lor !

9) Puterea esecutivă centralisând în mâinele séle tóte ramurile activității umane, a devenit o mașină de resbel, luptând cu succes în contra libertăților publice și indepedenței cetățenești. Ast-fel prin însuși acésta, regimul nostru constituțional parlamentar nicĭ că mai póte funționa cu succes și produce resultatele bine-făcătóre pe carĭ națiunea este in drept de a le cere și dobândi. Prin acéstă centralisare escesivă, chiar liberile alegerĭ aŭ deveni! un cuvĕnt fără valóre, de vreme ce în alegerĭ numĕrul funcționarilor și a acelor ce prin interese sunt in depedința absolută a administrațiunei intrece numĕrul alegĕtorilor independenți. Voim dar a face indepedente de acțiunea directă a puterei esecutive o serie intrégă de serviciurĭ publice precum căile ferate, salinele, regia tutunurilor, etc.

10) Tot așa voim a sustrage acțiunei directe a puterei esesutive banca națională și creditele agricole ; nu mai puțin voim a înlătura și intervențiunea guvernului in numirea consiliilor de administrațiune ai societăților financiare, economice și industriale, formate cu capitale private. O dată cu retragerea Băncii și creditelor agricole din sfera a-tot puterniciei guvernamentale, înțelegem a se opera și reforma statutelor acestor institute, statute pe care experiența le a dovedit defectuóse și necorespundĕnd la scopul infiițărei lor.

Vom sprijini cu dinadinsul esecutarea legii privitóre la creditele funciare rurale, în vederea de a se înființa asemenea institute în Iași și în Craiova, spre a feri ast-fel pe împrumutătorĭ de trăgănirile și însemnatele cheltuelĭ ce sunt astăzi nevoiți a face, din causa centralisărei tutulor imprumuturilor ipotecare în mâinile singurului credit funciar rural din București.

11) Iubim armata nóstră națională; ne mândrim cu dĕnsa, și nimic din tot ce privește binele și desvoltarea ei nu ne póte rĕmâne strĕin. De aceea întărirea ei, îmbunătățirea sórtei soldatului și a oficerului sunt un articol de credință pentru partidul liberal. Voim prin urmare o lege care să asigure mai bine posițiunea oficerilor și să pună un sfĕrșit nemotivatelor și deselor strămutărĭ carĭ aŭ o influență din cele mai îngrijitóre asupra însuși soliditățil armatei. Voim a se asigura și armatei o justiție luminată și nepărtinitóre. Ast-fel se va întări și disciplina.

12) Voim rădicarea justiției la posițiunea sa constituțională de a treia putere în stat, și deplină independință a magistraturei de puterea esecutivă.

13) Repudiăm procedimentele arbitrare și călcările vĕdute saŭ ascunse ale administrațiunei în atributele și judecățile justiției. Protestăm, în contra dreptului ce puterea esecutivă s'a însușit de a judeca și pedepsi singură și pe cale administrativă fapte supuse tribunalelor și legilor penale ale țĕrei.

Osândim în numele umanității, în numele constituțiunei, în numele ideilor liberale expulsarea Românilor și a ómenilor născuți in țară și nesupuși unui alt stat

Revisuirea codicelor nóstre este imperios cerută și necesară, pentru a le pune in armonie cu Constituțiunea și cu progresul științei.

Voim ca femeea să găsească in legile nóstre o protecțiune mai eficace a drepturilor sale civile și o mai mare bucurare de aceste drepturi.

14) Voim ridicarea morală și materială a clerului nostru național și a clerului tutulor religiunilor la care aparțin deosebitele nóstre populațiuni.

Preotul mirean al religiunei ortodoxe, ca parte activă din societatea civilă, ca părinte de familie, are drept la o ingrijire deosebită din partea partidului liberal.

Voim să se asigure și să se îmbunătățească sórta sa și să i se dea garanții eficace contra omnipotenței Episcopatului. Voim reformarea Sinodului ; revendicăm pentru Stat dreptul de control asupra tuturor hotărîrilor și lucrărilor sale.

15) Voim ca națiunea să dobândească un adevĕrat învățĕmânt public, pentru toate treptele societăței, și mai ales acolo unde el nu există de cât cu numele, adică prin sate. Voim acest învĕțĕmânt obligator pentru fie-care fiŭ al acestei țĕri.

Cunoaștem marea importanță a studiilor clasice într'un stat civilisat ; voim însă ca învĕțĕmêntul să contribue la ridicarea agriculturei, a comerciului și a industriei române. Voim dar întemeierea—și cât se poate mai multe—de școli de agricultură practică, de școli comerciale și industriale.

Voim legi care să favorizese născêndă noastră industrie și prin urmare și deosebitele meseriĭ.

16) Voim ca politica noastră economică să fie neapărat națională, ca să fie condusă numai în vederea desvoltărei avuțiilor nóstre naționale. In convențiunile comerciale ce vom încheia cu statele streine, revendicăm pentru țară o deplină autonomie a tarifelor, după exemplul adoptat asta-dĭ de celelalte națiuni comerciale.

Intelegem și voim a se da exportului nostru tóte înlesnirile și îmbunătățirile pe care le are în alte țĕri comerciul internațional.

Căile ferate prin însuși ele nu trebue să fie un ram de venit propriŭ dis pentru casa statului, ci trebue numai să contribue la sporirea și crearea celor-l'alte sorginți ale avuției, și a statului și a particularilor.

Reclamăm dar scăderea tarifelor pentru exportul productelor pămêntului și industriei nóstre, aceasta mai ales în direcțiunea porturilor noastre de mare și de fluviĭ.

Socotim neapărată pentru înflorirea comerțului nostru adoptarea politicei de apă, sprijinim înzestrarea porturilor noastre cu toate îmbunătățirile, cu toate așezămintele pe care știința și națiunile înaintate le-aŭ introdus în marile porturi europene.

crezând că înflorirea porturilor și orașelor de comerț contribue la binele statului întreg, și că din contra decadența acestor orașe, aduce după sine și decadența materială a însuși statului, voim realțarea stărei decădute a marilor noastre porturi fluviale, și dar sprijinim reînființarea porturilor france Galați și Brăila.

17) Voim ca provincia noastră transdanubiană, Dobrogea, să fie sustrasă regimului excepțional actual Voim ca populațiunite acestei provincii să fie puse în esercițiul dreptului comun, de care se bucură cetățenii în patria mumă. Printre multele reforme și îmbunătățirĭ ce această provincie reclamă, cerem formarea unui cler musulman indigen, în vedere de a pune capăt agitațiunei ce se face de softalele străine.

Cerem reformarea legei privitoare la proprietatea imobiliară din această provincie, în vedere de a constitui proprietatea absolută după cum ea esistă in România. Cerem legarea efectivă a Dobrogei cu România prin căi de comunicație permanente.

Ca concluziune ne rostim în contra actualului regim ministerial în care totul este minciună și parodie, în care totul este căduț și falșificat, ast-fel că astă-dĭ nu mai găsim în picióre de cât voința unui singur om, pusă d'asupra însuși voinței națiunei. Ast-fel am ajuns, că fără voia acestui om, nicĭ un interes, nicĭ o capacitate, nicĭ o activitate nu se póte mișca în cel mai mic centru al societăței române. Menținênduse și prelungindu-se acest nenorocit regim, în zadar am spera să dăm țĕrei o eră de libertate, sub care să se pótă mișcă fără pedică cugetările, faptele și deprinderile cetățenilor. Numai resturnând acest odios regim, se va putea realisa ceea-ce trebue să fie scopul fie-cărei națiuni libere, adică realțarea independinței și caracterului individual față cu statul.

Și dar, și astă-dĭ, la finele anului 1885, credem și mărturisim ceia-ce partidul liberal credea și mărturisea în 1875, adică «numai realisarea principiilor ce profesăm aci, că numai strícta păzire a lor de către puterea esecutivă și cu energie apărate de către cetățenĭ, póte feri țara și instituțiunile ei atât de excesele despotismului, cât și de comoțiunile violente ale rĕsbunărilor populare.»

Sfârșim dar cu aceleași cuvinte cu

FOIȚA ZIARULUI «EPOCA»

O SCHIȚĂ

Vĕ presint pe un amic al meu. De astă dată un amic e o istorie.

L'am cunoscut acum patru ani, în tren. Mĕ ducĕm la Iași.—Era o nopte frigurosă. Mĕ durea capul.—Stam, cu ochii închiși, sgrebulit într'un colț s'aș fi dat mult să pot adormi.—Dar vagonul era plin, fumul de la țigări mĕ înneca, s'alături de mine, în cele douĕ tichete largi, eraŭ patru călători cari se cunoșteŭ, se vede, și cari aveaŭ gust de vorbă.—Unul din ei, vorbia mai mult și mai tare de cât toți : Sâria de la una la alta, își umplea gura cu frase lungi, căta prilej să'și spue proverbele, și făcea mereu pomenélă de articolele lui publicate in «Constituționalul».—Am înțeles îndată că era ziarist în București.

Il ascultam, fără voea mea.—ba tocmai fiind că mĕ țineam să nu'l ascult, nu'mi puteam lua gândul de la el.

Din când în când deschidĕm ochii și'l priviam.—Figura lui mi se părea cunoscută. 'Mi-am adus aminte pe urmă că'l vĕzusem la camerĕ, în tribuna presii.

Se aruncă în literatură. Nu înțelegea cum pot să placă unor ómeni poesiile lui Eminescu.—De sigur că n'avéŭ gust.

Un adevĕrat poet era Macedonschi. Și se sculă în picióre ca să dea mai multă tărie vorbelor lui.—Perduĭ tótă nădejdea de a mai adormi, și cum mĕ uitam țintă la dânsul, se întórse și 'mi surprinse privirea.

— Mi se pare că v'am mai văzut, și 'mi întinse mâna spunându'și numele și un pseudonim cu care iscălise câte-va articole într'o revistă care nu mai apărea. — Citise ceva de mine și'mi spuse că 'i-am plăcut cu acea milă supărătóre a ómenilor, cari se cred grozavi, și îndreptățiți să te încurageze.

Îi păru bine că merg în drumul lui. El se va opri la Roman. Acésta nu'mi surdea de loc. Eram moleșit de bóla și de obosela drumului, s'abia, din când în când scotea câte-o vorbă. Desfăcu un ziar vechiŭ și'mi citi un foileton al lui. Din când în când își da la o parte o viță de pĕr, care'i cădea pe frunte. Era frumos și se purta bine îmbrăcat. Imi vorbi de cunoscintele lui, de casele bune în care e vecinic invitat la masă, de discuțiile lui cu ómeni însemnați, cari sfârșiaŭ tot d'a-una prin *a cădea de acord cu el*, de afacerile, în care nu aproba de loc pe guvern, de și'l sustinea în principiŭ, pe cât îi permiteaŭ modestele lui puteri, de funcțiile ce i se ofereau și pe care el le refuza pentru că nu i se lăsa [illegible]

și de a introduce reformele lui.... Îi plăcea mai bine să rĕmâe, așa cum e, redactor al gazetei guvernamentale, până la viitorele alegerĭ și atunci.... vom vedea....

— Și'n definitiv, nicĭ nu'mi prea place mie politica, *cartera mea e literatura*, conchidea el, rĕsucindu-și mustața și privind gânditor gazeta ce'i sta mototolită pe genunchi.

Apoi bagă de semă că eram posomorit la față și'i spuseiu că mĕ dóre capul. Ne apropiam de Roman. Imi dete adresa și mĕ pofti să viu pe la el, când m'oiu înforce în București. El nu va lipsi de cât vr'o trei zile. Imi strânse mâna și'mi făgădui prietenia lui, cu aerul unui viitor ministru, care promite o slujbă unui protejat.

Peste o sĕptămână ne-am întâlnit în București la birt, unde—până să ne aducă friptura—mi-a citit un articol nou al lui. Și fiind că era Duminică, n'am putut scăpa s'am mers, împreună acasă la el. Ședea într'o odăită binișor mobilată, în strada Primăverii. Tóte eraŭ puse cu rânduială și era o căldură dulce și parfumată, care făcea să mĕ cred în odaia unei femei. Contribuia mult la acésta și faptul că în odaia lui se vedeaŭ mai multe cutióre și sticle de parfum de cât cărți.

— Am să'ți citesc niște poezii, și scóse din saltar un vraf de hârtii.—In fața acestor instrumente de tortură, mi-am năbușit un oftat; apoi m'am gândit la schin[illegible]

tărit.—Citisem de multe ori poezii de ale lui și știam ce mĕ așteaptă.—Vai și cum le scanda er îngrozitor! Sublinia figurile se încânta de unele efecte, îmi repeta unele versuri și mi la tâlmăcia.—Aceasta a ținut mult timp—vr'o patru ceasuri—mi s'a părut că nu se mai isprăvește. De la o vreme nu mai simteam de cât bătaia cadențata a vorbelor, cari 'mi răpăiaŭ regulat pe timpană, dar cari nu mĕ mai supăraŭ pentru că mĕ gândiam aiurea.—Dar îi răspundeam că'mi place de câte ori îmi cerea aceasta și figura mea—fără să mĕ mai amestec—împrumuta instinctiv o parte din entusiasmul figurei lui.

Pe urmă mi-a citit niște scrisori de dragoste, de la o fată, care 'l iubia la nebunie și dormia cu poesiile lui sub pernă.

— Biata copilă... îți mărturisesc că mi 'l milă de ea. Sunt așa de ocupat, în cât abia 'i pot răspunde la câte zece scrisori, o dată.—Vai! eŭ nu mai pot iubi. E de prisos de acum !

Și'și luă un aer melancolic, teatral Imi istorisi un amor al lui, un fel de nuvelă nesă ată și banală, care se isprăvia printr'un *Adio*, ce cădea, așa, hodoronc-tronc, fără nicĭ un motiv. Apoi 'mi citi o scrisoare, pe care va trimite-o unei «dame din lumea mare», al cărei nume zicea că nu'l poate spune,—unghi veciu retoric, turnat pe patru pagini, în care se citaŭ o mulțime de cărți și de autori francezi, ua pasaj întreg din Balzac și câte-va ma-

mea" suna ca un tic al scrisorei, după fie-care punct, cu saŭ fără interjecție.

Abia am scăpat în spre seară. Mi s'a părut un tip curios acest om, care îți umplea capul cu toate nimicurile lui, și care nu te lăsa în pace până nu te credea plin de persoana lui. De acea nu l'am evitat ba din potrivă, am căutat adesea să'l întâlnesc, dar m'am păzit grozav să nu mă mai prindă la el acasă în zi de sărbătoare

O, acum îl cunosc bine—și pot să vi'l presint, pe amicul meu, în tótă puterea cuvêntului.

Că se îmbracă elegant—face forte bine, pentru că are trup de minune tăiat, și chip frumos. Și el știe bine acésta, ba încă prea o știe, de acea calcă așa de mândru și de tantoș și 'și portă capul falnic, par'că și 'l duce în triumf. Salutul lui e larg și zimbitor, ca al unui monarh, care 'și iubește poporul, și nicĭ o dată nu ese în vaza lumei fără ghiosdan la subțiori.

La teatru îl vezi adese figura, prin loji, pe la spatele cuconelor, și are un dar particular de a se face invitat pe la serate. —Nu e discuție în care să nu se amestece, și nu e carte pe care să nu 'ți spue c'a citit'o.

(Va urma). **A. Vlahuță**

www.dacoromanica.ro

care partidul liberal a intrat în luptă și a biruit în 1876.

«Strâns uniți în mijloace și în scopuri, pentru apărarea acestor principii și pentru introducerea lor în actele și în deprinderile guvernului, nu vom cruța nici unul din mijloacele legali pre cari le dă constituțiunea din 1866, nici unul din sacrificiile pe care ni le impune datoria nóstră de Români.»

Președintele Comitetului: *Dumitru Brătianu*

ȘTIRILE ZILEI

D-nu Kogălniceanu va adresa guvernului o interpelare în privința espulsărilor din România a Transilvanenilor.

—x—

Se confirmă știrea că d-nu Em. Culoglu nu se va mai întórce la postul séu de prefect al județului Constanța.

—x—

D-nu Gr. I. Lăhovary, membru la curtea de casație, a publicat o broșură relativă la «*îmbunătățirea dreptății la noi.*»

—x—

Românul zice că remanierea cabinetului urmézá o cale latentă.

Mulți asigură că ea nu se va da pe față mai nainte de 1 Decembre.

Remanierea cabinetului este amânată pentru cât-va și din evenimente din peninsula balcanică.

D. Ion Brătianu ar aștepta sé vază și noua fasă în care va intra resbelul bulgaro-sérb.

—x—

Se șoptește că d-nu I. Câmpineanu va fi numit în curênd guvernator al Băncii Naționale.

—x—

Biuroul internațional al Poștelor și Telegrafelor din Berna a luat dispositiunea ca tóte scrisorile francate cu mărci poștale rumeliote sé fie considerate ca nefrancate și supuse la plata portului îndoit, fiind-că Rumelia după tractate, este supusă la regimul prescris pentru Turcia.

—x—

La ministerul de finanțe se lucrézá cu grabă la facerea proiectului de budget, care se va presenta fórte de timpuriu anul acesta din causă că situația financiară nu mai ingaduie sé se cheltuéscá mulți bani cu diurnele deputaților și senatorilor. Sesiunea va fi prin urmare fórte scurtă. Se vor face o multime de reduceri de funcțiuni și ca de obiceiu nu se vor reduce decât cele mici

—x—

P. S. Mitropolitul a tiparit o carte intitulată «*Preceptele creștinește*» dedicată M. S. Regelui.

Estragem din acéstă carte următórea maximă: «Rădăcina tuturor réutăților este iubirea de argint.»

—x—

D-nu Stolojan a propus în Senat un proiect de lege pentru ca politele necomerciale sé fié puse pe aceași trépta cu politele comerciale.

Acest proiect a fost susținut de d-nu Stolojan, combătut de d-nu Statescu și fórte slab apărat de d-nu Prim-ministru.

Colectiviștii ne știind care este *părerea exactă* a visirului, s'au retras din Senat și discuțiunea s'a amânat... până când representanții națiunei vor primi ordine de votare de la stăpin.

—x—

M. S. Regele a primit eri dimineță în audiență pe d-nu Președinte al Consiliului de Ministri.

—x—

D-nu E. Costinescu a fost raportor al Comisiei Camerei pentru redactarea răspunsului la mesagiul tronului.

—x—

Mâni s'a pus la ordirea zilei a Camerei proiectul de lege pentru organisarea Ministerului de interne și admisibilitatea și înaintarea în funcțiunile administrațiunî.

CRONICA

Berbecul de pe bulevard

Domnilor deputați și senatori veniți din județe, și care se întrebă ce este de văzut în București, le pot recomanda două noutăți.

Întâiu: lumina electrică la teatru. Acel însă care doresc sé facă o economie de cinci lei — presupunând că ar lua statul întâiu — și care doresc tot de o dată sé aibă o idee limurită despre acésta fermecătore lumina, n'au de cât sé privéscă candela aprinsă care arde sub nasul zugravit al patronului saŭ patronei fie cărei biserici, pe când tóte lumânările de lângă sfinții de clasa doua, sunt șterse.

Efectul optic este acelaș.

Dupe lumina electrică, vine berbecul de la bulevard, care plimbându-se zilnic pe trotuarul de la colțul otelului Herdan și până la Fialkovski, se póte vedea fără plata vre unei tacse speciale.

Ce este acest berbec? De unde vine? Mister; mister care s'a descoperit zilele trecute de D-nu D. Sturza.

Poliția il urmărise pas cu pas — pe berbec nu pe D-nu Sturza — dar nu putuse sé afle nimic.

Se contestase că de câte ori un trecător asvârlea țigara din gură, dobitocul se repézea asupra tutunului și'l mânca, cea ce a făcut pe D-nu Moruzi sé presupue că berbecul în cestiune n'ar fi de cât un agent deguisat al Regiei Monopolului tutunurilor plătit de Directiunea acestui serviciu spre a arăta cât este de dulce și bine făcătore marfa esită din fabrica de la Belvedere, și câtă putină dreptate aŭ acei care se plâng.

D-nu Protopopescu Dimitrie cercetat în acéstă privință de o comisiune numită ad-hoc, a rămas mut ca D-nu I. Brătianu când îl întrebi ceva despre politica externă.

Blajin și glume cu bărbați, berbecul de la bulevard, amenință cu cornele pe tote femeele care trec pe lângă dênsul, parcă ar voi sé le zică: »de la voi încă vine podoaba ce port pe frunte» și parcă ar voi sé se sfâșie pe tóte fiicele Evei.

D-nu Dimitrie Sturza, Ministru la *Culte*, căruia precum știți, i 'i place sé'și vîre nasul cu mult *cult* în tóte trebile — fie zis fără réu înțeles, d-nu Sturza, din preuna cu credinciosul séu Haret, sé puseră pe cercetări seriose și dovediră în sfârsit, cu Ovidiu în mână, misteriosa existență a berbecului de la bulevard.

Vineri după amiază, cam pe la aprinsul lumânărilor, pe când întregul Consiliu de Ministri, întrunit în salonul cel galben al Ministerului de Interne adăsta cu nerăbdare sosirea colegului lor de la Culte, d-nu Sturza apăru galben, mișcat, și apucând de mâna pe d-nu Brătianu îi zice:

— Am descoperit un mister! Ați citit pe Ovidiu?

— Ovidiu Rudeanu, fostul prefect al conservatorilor? îngână președintele Consiliului.

Ce a făcut. La ce gazetă scrie?

— Nu frate, Ovidiu poetul!

— I'l cunosc eu, șopti d-nu Stolojan, clipind din ochii cu semetie, Ovidiu a scris o piesă a lui Alexandri.

— Ovidiu a scris «Metamorfosele și arta de a iubi urmă d-nu Ministru al Cultelor. A murit de mult.

— Arta de a iubi, suspină d-nu Radu Mihaiu care s'a bucurat pururea de multă *grasime fisică*, și de mai multă *slăbiciune sufletéscă* pentru sexul frumos. Arta de a iubi! mai binc ar fi scris: Arta de a fi iubit!

— Lăsați glumele; cestiunea este fórte seriosă.

— Et spune, ce zice Ovidiu al D-tale?

— Ovidiu, la cartea cinci-spre-zece din Metamorfosele sale, partea a șasea zice:

Aut sua flaminea quum vidit Cipius in unda Cornua...

— Te rog, d le Sturdza, întrerupse președintele Consiliului, nu ne vorbi nemțește, căci nu ne înțelegem bine. Spune lucru pe românește.

— Et pe românește curat și pe scurt, iată ce s'a întâmplat: «Cipus vedend ca 'i-au crescut corne, consultă dell Romei, care 'i tâlmăcira acéstă metamorfosă dicendu'i: «Tu vei domni peste Roma! «Asemănarea între acest fapt și berbecul de la bulevard este grozavă. Eu cred în metamorfoze și sunt convins ca berbecul de la bulevard nu póte fi alt nimeni de cât un resvrătitor metamorfosat care va lua puterea din mâna d-lui Brătianu.

— Prin urmare ce este de făcut? întrebă Consiliul înfiorat.

Sa'l expulsăm, și numai astfel vom scăpa, căci Ovidiu spune că și Cipius a cerut expulsarea sa, când s'a vedut cu corne, pentru că el nu voia să domnéscă.

— Cu o flóre nu se face primăvara, spuse președintele Consiliului. Să luăm o măsură radicală; să expulsăm în glotă ori ce dobitoc cu corne pe frunte, care s'ar găsi în România.

D-nu Sturdza, gânditor, își rezemă fruntea pe mâna dreptă. o strivi puternic cu degetele ca un om care cugetă adânc și respunse, întristat:

— De!! Sé mé mai gândesc!

Max.

CRONICA PARLAMENTARA

ADUNAREA DEPUTAȚILOR

Ședința de Vineri 22 Noembre 1885

Prezidează d-l Ion Câmpinénu 107 deputați.

Vecinicile și stereotipele formalități sunt îndeplinite în mijlocul sgomotului asurzitor care nu se pierde cu tótă lipsa de acustică a reparatului edificiu al Camerei

D-l August Pesiacov, deputatul Craiovei, cere un congediu pênê la finele Sesiunei, care i se acordă.

Se citește pentru a doua óră propunerea pentru revizuirea regulamentului.

După ce d-l Nicolae Ionescu ține micul séu discurs de rigoare. se trece la ordinea zilei.

D-nii Ionescu și Iepurescu Vasile, protestéză și cer a se pune la vot luarea în sonsideratie

Simpaticul d-l Câmpineanu care prezidéză, explică cu blajina d-sale voce că regulamentul nu este de părerea d-lor Iepurescu și Ionescu.

Majoritatea nu póte fi de cât de părerea vicelui președinte.

D-l *Câmpineanu Ion* rogă Camera să treacă în secțiuni pentru a studia proiectul de lege comunala.

D. Nicorescu protestă de oare ce n'au trecut 24 de ore de la depunerea proiectului de lege. precum cere regulamentul. D. Dimancea, cu un suris de toată frumusetea pe buze, combate pe d. Nicorescu și'și aruncă în tóte părțile privirile, spunênd parcă: «așa 'i că l'am înfundat». Si în adevêr că l'a înfundat.

Apoi e și drept, un om care a *reparat* camera, trebuie să se pricépă fórte bine în asemenea *cârpeli*.

Dar apropos!... D-l Nicolaie Ionescu, urcându-se astă-zi la tribună, dupe a doua cetire a propuneret de revizuire a regulamentului, a zis: «fiind că n'avem nimic important la ordinea zilei, voiu vorbi ceva în acésta cestiune.» Eu pot spune același lucru! «fiind că D-nii deputați n'aŭ lucrat nimic astă-zi să vorbesc și eu de alte lucruri.»

Am examinat astă-zi cârpelile D-lui Dimancea. Grozav lucru! Lanțurile cari înconjur băncile domnilor deputați aŭ început deja sé se rupă; prin unele locuri s'aŭ destrămat de tot și aŭ căzut la pământ.

Pe o poliță așezată d'a lungul triburilor stau așezate la rând busturilor reposatelor ilustrațiuni parlamentare. întocmai ca halbele pe polițele din berăria *Gabrinus*. O fi vr'o prevedere poate! Și bustul d-lui G. Chițu va fi așezat acolo vre-o dată, dacă nu cum-va poliția fiind plină până atuncea se va acorda și bugerului cinstea de a primi capul de piatră al ilustrului Oltean.

In sfêrșit, ce mai una alta și să scurtăm vorba; la ceasurile două după douăspre-zece sedința s'a ridicat și d-nii deputați aŭ trecut în secțiuni.

Acuma *prot colu*; Aŭ fost de față 107 din deputați cari aŭ încorat 2675 lei.

Ședința durând o oră, a venit de minută câte 44 lei și 50 de bani.

Birjarii, cari și ei sunt plătiți cu ceasul trebuie sé fie geloși.

Și sé nu ni sé pară lucru de mirare, dacă d. Ion Brătianu, în ziua când n'o mai găsi deputați ca sé'l susție, o face asel corporația birjarilor. Acei cel puțin aŭ *sé mâne inte* dezbaterile.

Revista judiciară

Curtea de Casație, în ședința din 20 Noembre, a admis recursul d-lui Alex. Catargi contra decisiunii Curții de apel din Iași, prin care se respingea cererea de anulare a testamentului defunctei Maria Catargi.

Prin acest testament testatórea instituia legatar universal pe nepotul Nic. Calimach Catargi, «care cunóște mai de mult voința mea și care sunt sigură că o va și execută» zice testatórea.

Inaintea Curții de apel din Iași, recurentul de azi, a cerut să se admită chemarea la interogatoriu a intimaților (herezi ai d-lui Nic. Calimach Catargi), și în mod subsidiar proba testimonială, pentru a stabili că legatarul universal indicat în testament nu e de cât o persoană «interpusă» împrejurare care, conform art 812 c. civ. ar atrage nulitatea testamentului.—Curtea de apel n'a admis acéstă cerere: și din acest refus, recurentul și a făcut primul séu motiv de recurs; al doilea motiv erea astfel formulat: violarea art. 96 combinat cu 157 proc.-civ. Curtea de apel în urma opositiunei mele, m'a forțat să iau eu cel întêiu cuvêntul, astfel că partea adversă care erea reclamant în apel a avut cel din urmă cuvêntul».—Infine al III-lea motiv: «Lipsa de motivare în cea ce privește neadmiterea chemării la interogatoriu și a probei testimoniale».

Recurentul representat prin d. adv. M. Cornea susținea că persóna legatarului, dacă nu e anume indicată, ea trebue să resulte în mod evindent din termenii testamentului; altminteri, cuvintele misterióse întrebuințate de testator, ar putea ascunde o dispositiune proibită de lege, bune-óra o substituțiune fidei-comisară. Curtea de apel respingând chemarea la interogatoriu, a răpit, fără drept, recurentului singura probă. mărturisirea adevêrului, din care ar fi putut resulta că legatarul universal nu erea de cât o persóna interpusă.—Curtea de Casație admițând acest prim motiv, fără a discuta pe cele-l-alte, a casat decisiunea Curții de Iași.

Lex.

FELURIMI

Ordinul Takova refusat. — Ziarul *Russ* comunică că generalul Cernaiev a înapoiat regelui Milan ordinul Takova, adăogând că aceeași iubire frățească care l'a făcut să ia parte la resboiul din 1876, îl face acum să renunțe la o distincțiune din partea Sérbiei, de óre-ce regele Milan a provocat resboiul cu Bulgarii, cari, la 1876 aŭ luptat cu miile în rêndurile sêrbesci contra dușmanului comun.—Acest esemplu, după cum ne spune același ziar, va fi imitat de către mai mulți oficeri ruși.

* * *

Somn îndelungat.—Ziarului *Neue Freie Presse* i se scrie din Gaya: In satul Kunevald, o jumătate de oră de aici, *Marianne Ingr*, în vêrstă de 22 de ani, doarme de cinci sêptêmâni cu o singură scurtă întrerupere acum trei sêptêmâni. Adormita n'a mâncat nimic în timp de 30 de zile; abia acum de vr'o câte-va zile i se dă lapte pe marile nasului, de óre ce gura nu i se póte deschide.

Sĕptĕmâna Financiară

Evenimentele politice cari se desfășură de mai bine de donê luni, dincolo de Dunăre, aŭ agitat peste mĕsură piața nóstră și ne aŭ demonstrat din nou slăbiciunea necomparabilă, în care ne găsim sub respectul financiar.— Nu cunóscem altă problemă mai atrăgătore în timpul de față ca aceia a încurcăturii în care se găsește târgul român; și să nu se créză că cestiunea a devenit palpitantă acum, când complicațiunile rêsboinice s'aŭ ivit; trebue să ne întorcem înapoi în vre-o câți-va ani, pe la jumêtatea lui 1878.—Rêsboiul rusoturc să sfârșise; planuri mari de reorganisare interiórá începusera a se semnala.—Cercurile nóstre dirigente n'avéu altă preocupațiune de cât aceia de a stabili pe noi baze întregul nostru sistem financiar.—Primele indicii se manifestară cu ocasiunea demonetisărei rublelor lăsate de armata imperială rusésca, și cu punerea în circulațiune a bancnotei române, care și făcu prima aparițiune în piața nóstră sub formă de obligațiuni de tesaur, numite bilete ipotecare.—Este adevêrat că aceste două măsuri radicale, depreciarea rublelor și emisiunea biletului judiciar, ambele de natură a produce perturbațiuni imense în finanțele nóstre, nu causară la început mari încurcături.

Lumea începu a se obicinui cu biletul de credit și uită în scurt timp perderea decretată oficiál asupra cursului rublelor, pentru că pe atunci piața se găsia într'o positiune exceptional fericită. Dacă lucrul e ar fi mărginit aci, dacă dorința de inovațiuni, nu ar fi degenerat într'o beție de reforme, unde mai precipitate ca altele, réul s'ar fi putut inconjura. Dar abia biletul ipotecar începuse se se naționalisezе, și iată că un sistem periculos de drenagiu al aurului în străinătate fu inaugurat. Voim sé menționăm de conversiunile și împrumuturile cu rentă practicate pe o scară întinsă de la 1883 până către jumêtatea lui 1884. E miraculósă cifra hârtiilor române desfăcute în acest restimp în străinătate, și e mai surprinzetore încă lipsa de grije cu care s'a angajat munca generațiilor viitóre într'un interval de cinci ani.

Esențialul care predomină réul sistemului este acela: pe când luăm pe de o parte a ne angaja la plăți enorme de aur în afară, ne luptam din tóte puterile a'l face cât mai scump în întru. Cum vedem, un îndoit pericol ni se deschide.—Se pare că administrația finanțelor nóstre înțelese situațiunea acésta și voi s'o înconjure grăbindu-se a înființa Banca Națională.

Dar prin acéstă procedare rêul se agravă în loc de a'l micșora. In adevêr, de astă dată ne găsim în fața unei emisiuni continue de bancnote, cari vin să lupte, zic unii, contra lipsei de instrument de schimb în țară;—cari bancrute din contra, opinăm noi, pregătiră, facilitară, grăbiră crisa de astăzi. Nu intrăm aci în aprecieri detaliate asupra acestei materii, relevăm numai unul din relele produse specialmente în târgul nostru prin acest sistem de goană contra aurului. — Institutiunea Băncei Naționale, ruină prin concurența ce făcu, pe toți bancherii zaŭ zarafii de a doua mâna din piață. Aceștia vêzêndu-și închise căile de esistență obicinuite își îndreptară activitatea lor în alte operațiuni: începură a trafica asupra aurului, din cari făcura o marfă exotică, o *rara-avis*, cum am zice, și provocară acele oscilațiuni de urcare și coborâre, la care asistăm astăzi, la cari vom asista mâine, fără speranța de a le vedea încetând curênd.

Astăzi avem aurul 16.30, Din causa lui capitaliștii pot să'și plaseze banii lor disponibili în fonduri de credit, pe cari le găsesc foarte scumpe, și tot din această împrejurare, bugetul statului se desechilibrêza continuu.

Pe de altă parte, capitalele străine nu mai conmerg la noi; unele de teamă, altele din sistem, și toate din causă că socotesc că suntem de ajuns deschiși în afară. Nu e vorbă, și taxa intereselor devotate pe cale de legislațiune, iar nu impusă ca o consequență a raportului real dintre oferta și cerere, a contribuit mult la nașterea crisei.—Cel puțin dacă dobênzile reduse prin texte de legi, ar fi putut profita comerciului, n'am avea nimic de obiectat. Dar nici comerciul nici agricultura nu și găsesc nici o întrunire mai mare astă-zi, ca în anii din urmă, și se va convinge că numêrul celor priveligiați nu e mai mare acum, că înainte de instituirea băncei nationale; pe când, din contră în regulă generală tot dobânzile de 10 ba chiar 12 la sută sunt cele obicinuite. Dacă la aceste dobenzi mai adăogăm și agiul ajungem la cifre de necrezut, la o camătă mai desastroasă de cât cea biciuita de legea Grădișteanu.

Consequența raritații aurului a fost micșorarea creditului; un studiu amĕnunțit asupra causelor cari aŭ produs falimentele din anii din urmă ne ar convinge de acest adevêr. Portofolii întregi aŭ fost aruncate în foc din causă că n'aŭ putut fi realisate la necesitate, fie din scumpetea aurului, fie din causa degradării morale a debitorilor, fie în fine din causa necficacității legilor.

Totul rémâne dar de prefacut.—Atragerea aurului la noi, chiar cu sacrificii la început, stabilire unui stock respectabil de acest metal la Banca Națională,—restrângerea emisiunei de hârtie, consolidarea datorii flotante a bilelelor ipotecare, încurajarea capitalelor străine, naționalisarea, iar nu presența ler sistematică, iată ce așteptă piața spre a se indrepta.

Până atunci vegetézá, mai dând din când în când semne de viață, spre a se cufunda mai râu în ruină.

Se înțelege lesne că în asemeni condițiuni; și înregistrările nóstre zilnice sunt resultatul unor aparațiuni mai mult nominale: și cumpărările și vânzările nu se pot esecuta, când voim, de cât cu mari sacrificii.

Kayrol.

BIBLIOGRAFII

Tractatul obligațiunilor, volumul I, comentând art. 941 până la 976 C. Civ. de *Gr C. Peucescu* se află de vênzare la redacțiunea ziarului „Dreptul" și la librăria Niculescu.

Buletinul Societății politecnice, No. 3. Sumarul: Mĕsurătorea înălțimelor prin barometru de Manega. Conferințe asupra diferitelor frâne continue de C. Olănescu.—Trenuri esprese.

No. 4. Sumarul: Rețeua principală de căi ferate secundare de C. Olănescu.

Suprastructuri de cale metalică cu studiul unui nou sistem de Jon Joe Pușcariu.

Alecu A. Balș

AVOCAT

66 str. Dionisie

www.dacoromanica.ro

REDACTIA
3, Piața Episcopiei, 3.

ADMINISTRATIA
3, Piața Episcopiei, 3.

ZIARUL

„EPOCA“

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTE:

In țară 1 an 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei în străinătate 1 an 50 lei, 6 luni 25 lei.

ANUNCIURI și RECLAME

anunciuri pe pagina a IV, linia 30 bani, anunciuri și reclame pe pagina III 2 lei linia.

UN EXEMPLAR 10 BANI

BANCA „PREVEDEREA“

SOCIETATE ANONIMA DE ACTIONARI AUTORISATA DE GUVERN

15. Str. DOAMNEI — CAPITAL 1,000,000, Lei. — BUCURESCI

Operațiunile Băncei sunt cele următoare:

I.

SECȚIUNEA FINANCIARĂ

1. *Primesce* fonduri spre capitalisare și fructificare cu 5%, pe 3 luni, 5½% pe 6 luni și 6% pe an de la 15 luni în sus.
2. *Avansézâ* bani pe deposit de effecte publice pe objecte prețióse și în compt curent garantat.
3. *Scompteazâ* polițe și effecte comerciale.
4. *Cumpêrâ* și vinde bonuri și effecte publice române.
5. *Incassează* pe comptul altora, ori ce venituri sau effecte comerciale.

II.

SECȚIUNEA COMERCIALĂ

1. *Importă* în comission și consignațiune tot felul de mărfuri și produse din state streine și exportă produse din țară.
2. *Procură* autorităților comercianților și antreprenorilor produsele fabricatelor indigene și streine.
3. *Representă* case de comerciu și fabrici pentru mărfurile și produsele lor.
4. *Depositează* de Ciment Portland

Marca «Ursul albastru»

III.

SECȚIUNEA INDUSTRIALA

1. Se ocupă cu operațiile fabricarei următoarelor produse indigene:

Ipsos din cariera de la Stefesci, districtul Prahova.

Margarină în usina situată în marginea capitalei

Lemnărie de lucru în studii pregatitoare.

LICEUL „ALECSANDRI“

(fost Institutul „Hellade“)

Strada Armeană, No. 1, Bucuresci.

INTERNAT SI EXTERNAT

Cursuri primare și liceale. — Preparațiuni pentru bacalaureat și scoli speciale. Local anume clădit pentru Institut.

Dormitóre și săli de studiŭ spațióse și bine aerate; tóte condițiunile igienice de aprópe și serios observate. — Băi în institut, calde și reci. — Aparat de sudație, dușĭ, etc. — Gimnastică de iarnă. — Gimnastică de vară. — Infirmerie. — Refectoriŭ organisat după sistemul cel mai nou. — Bibliotecă. — Museŭ cu obiecte de studiŭ. — Grădină botanică.

Cursurile se fac conform programelor oficiale.

Limbele francesă și germană sunt obligatorie, cele-l-alte rămân facultative.

Liceul posedă un bogat material pentru cercurile de intuițiune și profesorii dau cunoscințelor matematice și naturale, o întindere reclamată de progresul sciințelor positive.

Studiile Liceului coprind următórele secțiuni:

1. Cursul primar complet cu limba francesă și germană obligatorie;
2. Cursul liceal;

Preparațiuni pentru examenele scólei militare, comerciale și bacalaureat.

Plata anuală variază de la 500 lei la 1,500 lei după etatea și clasa ce frecuentă elevul. Prospecte deslușitóre se trimit prin posță la ori-ce cerere.

Pentru informațiuni a se adresa de la orele 8—10 a. m. și de la 4—6 p. m. la cancelaria Liceului.

Director-Proprietar: ST. VELLESCU

DE VINZARE

la Tipografia C. P.-Conduratu, str. Teatrului, 8.

Hârtie maculatură cu kilo.

MERSUL TRENURILOR CAILOR FERATE ROMANE

Valabil de la 20 Maiŭ / 1 Iuniŭ 1885

București-Roman.

STAȚIUNEA	Arătarea Trenurilor				
	Tr. ac.	Tr. p.	Tr. p.	Tr. pl.	Tr. ac.
	noapte	a. m.	dim.	dim.	5.00
Bucuresci plec.	11,00	8,30	7,45	6,45	5,17
Chitila	11,18	8,46	8,03	—	5,31
Buftea		8,59	8,19	—	6,09
Crivina		9,20	9,04	—	6,09
Ploesti	12,17	10.05	9,35	8,19	6.36
Valea-Călugăr.	—	10.48			8.30
Albesti	—	11.00			8.52
Mizil	1,14	11.30			9.52
Monteoru	—	12.10	p. m.		10.57
Buzĕŭ	1,59	12.25	1,00		11.20
R.-Sărat	8,12	—	2.15		4.23
Focșani	d. 4,16	Tr. 7.	3.38		6.38
Mărășesti	5,00	2.0 0	5.15		11.00
Pufesti	—	2.20	5.57		
Adjud	6.01	12.55	6,30		
Sascut	6 24	1.20	7,18		
Răcăciuni	—	1.48	8,01		
Valea-Seacă	—	2.2	8,41		
Bacău	7,3	2.40	9.35		
Galbini	—	8 32	10,29		
Roman sos.	8,45	4.10	11,15		
	dim.	p. m.	noaptea		

Roman-București

	noaptea	p. m.			p. m.
Roman plecare	8.25	12,30			5.45
Galbini	—	1,07			6.37
Bacău	9,20	1,40			7.20
Valea-Seacă	—	2,17			8.15
Răcăciuni	—	2,48			8.59
Sascut	10,28	3,18			9.43
Adjud	10,45	3,52			10.29
Pufesti		4,11	dim.	p. m.	11.01
Mărășesti	11·18	4,34	6.40	5 05	11.30
Focșani	11.52	—	8,26	5,45	12,49
R.-Sărat	12,01	Tr. 6.	9,55		2.14
Buzĕŭ	1.46	11,35	11.00		8,33
Monteoru	—	11,53	—		4.28
Mizil	2.50	12,39			5,33
Albesti	—	1,05	—	Tr. 22	6,16
Valea-Călug.	—	1,18	seara	seara	6.25
Ploesti	3,33	1,35	8,05	9.57	6.45
Crivina	—	2,22	8,35	—	10,41
Buftea	—	2,59	9,12	—	11,11
Chitila	4,48	3, 15	9,26	11,16	11,22
Bucuresti sos.	5,00	3,30	9,40	11,30	11,35
		p. m.	seara	noaptea	a. m.

București-Vârciorova

STATIUNEA	Arătarea Trenurilor		
	T. fulg.	T. ac.	Tr. p.
	p. m.	dim.	p. m.
Bucuresci pl.	4,05	9,00	4.30
Chitila.	—	9,14	4.47
Ciocănesci.	—	—	5.07
Ghergani.	—	9.47	5.27
Titu.	5.07	10,03	5,51
Găesci.	—	10,30	seara
Pitesci.	6,24	11,35	7,55
Corbu.	—	p. m.	9,06
Potcóva.	—	12,48	9,24
Slatina	8,08	1,18	10.04
Piatra	—	1,40	10.32
Balșu	—	1,57	10,54
Păleștĭ		2,19	11,28
Circea	seara	—	11,35
Craiova	9.30	2,54	12.01
Filiași	10.17	3,50	1,04
Butoești	—	—	1,25
Strehaia	—	4.24	1,47
Tismana	—	—	2,10
Prunișoru	—	—	2,26
Palota	11.30	5,3	2,46
T.-Severin	12.03	5,52	3.34
Vârciorova sos.	12.15	6,15	4.00

Vârciorova-București

	seara	dim.	noaptea
Vârciorova pl.	7,45	11.00	11.35
T.-Severin	8,09	11.25	12.11
Palota	8,44	11.59	12,53
Prunișoru	—	—	1,10
Tismana	—	p. m.	1,26
Strehaia	—	12.40	1,49
Butoesti	—		2,07
Filiași	10.04	1,11	2,30
Craiova	11,00	1,58	3,42
Circea	—	—	3,58
Pelesti	—	2.18	4,12
Balș	—	2.40	4.39
Piatra	—	2.58	5.03
Slatina	12.28	3.23	5.44
Potcoava	—	3.50	6 17
Corbu	—	—	6 41
Pitesti	5,28	5.28	8.25
Găesti	—	6.20	9.24
Titu	3.4	6.50	10.04
Ghergani	—	—	10.23
Ciocănesti	—	seara	10.41
Chitila	—	7.42	11.01
Bucuresti	4,45	7.55	11.15

București-Giurgiu

STAȚIUNE	Arătarea trenurilor		
	Tr f.	Tr. p.	Tr. m.
	dim.	a. m.	p. m.
Bucuresti pl.	5.40	7.10	5.30
Filaret	—	7.40	6.05
Sintesti	—	7.58	6.33
Vidra	—	8.06	6.46
Grădiste	—	8.16	7.01
Comana	6.24	8.26	7.21
Băneasa	—	8.52	8.03
Frătesti	—	9.10	8.31
Giurgiu	—	9.25	8.45
Smârda sos.	7.10	9.30	

Giurgiu-București

	p. m.	a. m.	p. m.
Smârda pl.	2.25	8.00	5.40
Giurgiu	—	8.14	5.55
Frătesci	—	8.27	6.10
Băneasa	—	8 53	6·40
Comana	—	9.24	7.17
Grădisce	—	9.31	7.26
Vidra	—	9.42	7.42
Sintesci	—	9.51	7.58
Filaret	—	10 31	8.21
Bucur. sos.	3,52	10.45	9.00

Galați-Buzĕŭ

	noapte	a. m.	
Galați pl.		7,00	seara
Barbosi	2,49	7.40	8,10
Brăila	2.27	8,23	8,55
Muftiu	—	9,00	
Janca	3,21	9,34	
Făurei	3,47	0,08	
Cilibia	—	0,43	
Buzĕŭ sos.	4,45	8,15	

Buzĕŭ-Galați

	noapte	p. m.	
Buzĕŭ pl.	11,53	12,45	
Cilibia	dim.	1,15	
Făurei	1286	2,46	
Janca	2,18	2,21	
Muftiŭ	—	2,49	dim.
Brăila	2,21	3,31	6,45
Barbosi	3,06	4,11	7,30
Galați sos.		4,45	

Târgoviște-Titu

	a. m	p. m.
Târgoviste pl.	8,10	4,50
Văcărești	8,33	5,13
Nucetu	9,00	5,40
Titu sos.	9,30	6,10

Galați-Mărășești

STAȚUNE	Arătarea trenurilor		
	Tr. f.	Tr. ac.	Tr. p
			a. m.
Galați pl.			8,05
Barbosi			8,48
Serbesti			9,12
Independința			9,28
Hanu-Conachi			10,10
Ivesti	dim.		10,34
Tecuciŭ	5.04		11,23
Mărășesti sos.	5,30		11,54

Mărășești-Galați

	seara	p. m.
Mărășesti pl.	11,13	4,40
Tecuciŭ	11,47	5,31
Ivesti		6,03
Hann-Conachi		6,26
Independința		7,08
Serbesti		7,24
Barbosi		7,55
Galați		8,30

Ploești-Predeal

	dim.	dim.	seara
Ploesci pl.	10,00	8,49	7,01
Băicoiŭ	10,35	9,28	7,39
Câmpina	05,29	9,51	8,02
Comarnic	11,27	10,17	8,29
Sinaia	12,09	11,03	9,08
	p. m.		
Bustenĭ	12,26	11,18	9,23
Predeal sos.	12,50	11,40	9,45

Predeal-Ploești

	p. m.	p. m.	dim.
Predeal pl.	5,40	5,50	7.30
Bustenĭ	6,01	6,11	7.50
Sinaia	6,19	6.52	8.09
Comarnic	6,52	8.25	8.42
Câmpina	7,16	8.50	9.05
Băicoiŭ	7,38	—	9.27
Ploesci sos.	8,10	9.42	9.55

Titu-Târgoviște

	a. m.	seara
Titu pl.	10.25	7.00
Nucetu	11.07	7.42
Văcărescĭ	11.35	8.10
Târgoviste sos.	11.55	8.30

Ploești-Slănic

STAȚIUNE	Arătarea trenurilor		
	Tr. ful.	Tr. ac.	Tr. p.
	a. m.		
Ploesci plec.	10.45		
Buda	11.10		
Poiana	12.12		
Slănicu sos.	12.40		

Slănic-Ploești

	p. m.
Slănic plec.	6.00
Poiana	6.28
Buda	7.22
Ploesti sos.	7.50

Tecuciŭ-Bârlad

	a. m.	a. m.	p. m
Tecuciŭ plec.	6.15	11.40	5,30
Berchesci	6.48	12,21	6,09
Ghidicenĭ	7.16	12,58	6,54
Tutova	7.32	1,20	7,16
Bârlad sos.	8.00	1,50	7,45

Bârlad-Tecuciŭ

	a. m.	p.m.	p. m.
Bârlad plec	8.40	2.50	8.40
Tutova	9.14	3.24	9,11
Ghidigenĭ	9.41	3.51	9,29
Berhecĭ	10.10	4.20	9,55
Tecuciŭ sos.	10.40	4.50	10,25

Iași-Ungheni

	p. m.	a. m.
Iași plec.	3,25	11.50
Ungheni sos.	3,49	1,21

Ungheni-Iași

	p. m.	p.m.
Ungheni plec.	2,00	4,40
Iași soc.	5,32	6,12

Verescĭ-Botoșani

	p. m.	p. m.
Verescĭ plec.	2,08	9,49
Botoșani sos.	2,03	11,42
Botosani plec.	5,2	8,15
Verescĭ sos.	7,21	1,55

Câmpina-Doftana

	a. m.	
Câmpina plec.	11,20	
Doftana sos.	11.40	p.m.
Doftana plec.		6,40
Câmpina soș.		6,58

Roman-Iași

STAȚIUNE	Arăt. Tren.	
	Tr. ac.	Tr. m.
	dim.	p. m.
Roman pl.	9,15	4,47
Păscani	10,51	7,15
T.-Frumos	11,53	8,24
Iași sos.	1,50	9,52

Iași-Roman

	p. m.	dim.
Iași pl.	4,08	6,52
T.-Frumos	5.25	8,35
Păscani	7,15	10 1
Roman sos	7,53	11,1

Păscani-Suceava

	dim.	séra
Păscani pl.	10.40	7,15
Verescĭ	12,08	9,47
Suceava sos.	12,23	10,09

Suceava-Păscani

	p. m.	dim.
Suceava pl.	5.00	6,54
Verescĭ	5.40	7,51
Păscani sos.	6,41	9.45

Adjud-Târgul-Ocna

	p. m.	
Adjud pl.	4.15	
T.-Ocna sos.	6.10	a. m.
T.-Ocna pl.		10.35
Adjud sos.		12.15

Constanța-Cernavodă

	p. m.	dim.
Constanța pl.	2.50	9.10
Murfatlar	3.37	9.57
Medgidie	4.18	10.38
Cernavoda s.	5 02	11.22

Cernavodă-Constanța

	p. m.	p. m.
Cernavodă pl.	6,50	2,00
Medgidie	7,45	2,55
Murfatlar	8,29	3,39
Constanța s.	9,10	4,22
		4,33

Tipografia C. Petrescu-Conduratu str. Teatrului 8.

www.dacoromanica.ro